

**Commentariorum ac disputationum, in tertiam partem divi
Thomae tomi quinque**

Priorum vigintisex Quaestionum eius Partis expositionem complectens

Suárez, Francisco

[Köln], 1617

Sectio prima. Vtrum Christus vere & proprie fuerit sacerdos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-93775](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-93775)

patre, sine matre, sine genealogia, neque numerum dierum, neque finem vita habens. Quae quidem conveniunt soli Filio Dei. Ergo non debet dici Christus sacerdos secundum ordinem Melchisedech, tanquam cuiusdam alterius, sed secundum ordinem sui ipsius.

Sed contra est, quod dicitur in Psal. 109. Tu es sacerdos in aeternum secundum ordinem Melchisedech.

Art. 4. hu. 3. Respondeo dicendum, quod sicut supra dictum est, legale sacerdotium fuit figura sacerdotij Christi: non quidem quasi adequans veritatem, sed multum ab ea deficiens. Tum quia sacerdotium legale non mundabat peccata: tum etiam, quia non erat aeternum, sicut sacerdotium Christi. Ipsa autem excellentia sacerdotij Christi ad sacerdotium Leviticum fuit figurata in sacerdotio Melchisedech, qui ab Abraham decimas sumpsit, in cuius lumbis decimatus est quodammodo ipse sacerdos legalis. Et ideo sacerdotium Christi dicitur esse secundum ordinem Melchisedech, propter excellentiam veri sacerdotij ad figurale sacerdotium legis.

Ad primum ergo dicendum, quod Christus non dicitur esse secundum ordinem Melchisedech, quasi principalioris sacerdotis, sed quasi praefigurantis excellentiam sacerdotij Christi ad sacerdotium Leviticum.

Ad secundum dicendum, quod in sacerdotio Christi duo possunt considerari, scilicet ipsa oblatio Christi, & participatio eius. Quantum ad ipsam oblationem, expressius figurabat sacerdotium Christi sacerdotium legale per sanguinis effusionem, quam sacerdotium Melchisedech, in quo sanguis non effundebatur, sed quantum ad participationem huius sacrificij, & eius effectum (in quo praecipue attenditur excellentia sacerdotij Christi ad sacerdotium legale) expressius praefigurabatur per sacerdotium Melchisedech, qui offerebat panem & vinum, significantia (ut August. * dicit) Ecclesiasticam unitatem, quam constituit participatio sacrificij Christi. Unde etiam in nova lege verum Christi sacrificium communicatur fidelibus sub specie panis & vini.

Refertur de
ca. 1. dist.
2. ca. Quia
passus.

Ad tertium dicendum, quod Melchisedech, dictus est sine patre, & sine matre, & sine genealogia, & quod non habet initium dierum neque finem: non quia ista non habuerit, sed quia in Scriptura sacra ista de eo non leguntur. Et per hoc ipsum (ut Apostolus ibidem dicit) assimilatus est Filio Dei: qui in terris est sine patre, & in caelis sine matre, & sine genealogia: secundum illud Isai. 53. Generationem eius quis enarrabit? & secundum divinitatem neque principium, neque finem habet dierum.

COMMENTARIUS.

Vo docet D. Tho. quamvis unum tantum interroget. Affirmat enim, Christum esse sacerdotem secundum ordinem Melchisedech, & negat fuisse secundum Leviticum ordinem. Verumtamen vero fufius in sequenti disputatione tractandum est, ubi simul litteram huius articuli explicabimus.

DISPUTATIO XLVI.

In quatuor Sectiones distributa.

De summo Christi sacerdotio, & Pontificatu.

Quamvis D. Thom. solum de sacerdotali Christi dignitate in hac quaest. ex professo disputaverit: docuit tamen obiter, illum simul, & sacerdotem esse, & legislatorem, & regem, & ideo de his tribus dignitatibus Christi sigillatim disputandum nobis erit, quaequam (ut mihi quidem videtur) munus legislatoris non omnino ab alijs duobus separatur, si in perfecto gradu, & dignitate existant, ad regem enim pertinet potestas legislativa suae dignitati proportionata, & similiter ad summum pontificem,

A & sacerdotem, servata etiam proportione: quamvis enim non omnis sacerdos possit ferre leges, supremum autem pontificem, & in eo ordine perfectam potestatem habentem, hoc munere fungi posse necesse est. Dicemus ergo primo de summo Christi sacerdotio. Secundo de potestate excellentiae illi ut summo Pontifici communicata. Tertio, de Christi regno & temporali dominio. Quoniam vero de effectu sacerdotij Christi, qui idem est cum effectu meriti & satisfactionis eius, satis in superioribus disputatum est, ideo de hac re nihil amplius dicemus, sed solum de vera eius ratione, & excellentia.

SECTIO I.

An Christus verè & propriè fuerit sacerdos.

Respondeo, Christum Dominum esse verè & propriè sacerdotem. Est de fide, quam ex professo probat Paul. in Epist. ad Hebr. a cap. 5. vsq. ad 10. & definitur in Conci. Ephes. can. 10. & in Trident. sess. 22. can. 1. & 2. Ratione declaratur optimè à D. Tho. ex illo Pauli ad Hebr. 5. Omnis pontifex ex hominibus assumptus, pro hominibus constituitur in iis, qui sunt ad Deum, ut offerat dona, & sacrificia pro peccatis. Quae verba propriam definitionem sacerdotis continere videntur, & singula perfectissimè in Christum conveniunt, ut facile constare potest, singula intueudo, & applicando. Ut verò hae ratio clarius percipiat, advertendum primum est, sacerdotem dicere habitudinem ad sacrificium tanquam ad actum maxime proprium & quasi adaequatum, quavis enim sacerdos alias etiam functiones sacras exerceat: omnes tamen quodammodo ad sacrificium referuntur. Unde licet aliquis habeat potestatem exercendi aliquid sacrum, non tamen est plene, & consummate sacerdos, donec potestatem habeat sacrificium offerendi. Quod satis patet ex communi usu huius vocis, & ex citatis verbis Pauli, & ex ijs, quae statim subiungit. Necessè habet sacerdotes pro suis delictis prius hostias offerre, deinde pro populi. Hinc Iustin. Dialog. cū Tryphon. dicit, Deum non accipere sacrificium, nisi à sacerdotibus. Et August. Epist. 49. q. 3. haec tria, Templum, sacrificium, sacerdos, ponit, ut sese consequentia. Idem apertius lib. 22. de Civit. c. 10. Secundo advertendum est ex August. lib. 10. de Civit. c. 6. sacrificium interdum sumi generatim pro omni actione, quae in laudem Dei offertur, siue interna sit, siue externa. Quae acceptio minus propria est, & quasi metaphorica, illig. respodet similis acceptio sacerdotij, hoc enim modo omnes veri cultores Dei sacerdotes interdum appellantur, ut i. Petri 2. Et ipsi tanquam lapides vivi superaedificamini domus spirituales, sacerdotium sanctum, offerre spirituales hostias, acceptabiles Deo per Iesum Christum, & infra: Vos autem genus electum, regale sacerdotium, gens sancta, &c. Et Apocal. 5. Fecisti nos Deo regnum, & sacerdotes. Proprie tamen sacrificium est oblatio exterior, & sacra, quae Deo offertur, vel tanquam supremum quidam cultus Deo debitus in recognitionem supremi dominij eius, vel in gratiarum actionem, vel

C in satisfactionem pro peccatis, eorumque expiationem: oportet autem hanc oblationem esse sacram, in ut circa illa aliquid sacrum exerceatur, per aliquam immutationem rei oblatæ, ut per hoc sacrificium à simplici oblatione distinguatur, ut Gregor. docuit in 2. q. 85. artic. 3. & infra in materia de Eucharistia latius trademus. Advertit autem tertio D. Thom. in citato loco huiusmodi sacrificium interdum esse posse privatum, quod unusquisque sua sponte offerre potest, dummodo & positiva lege prohibitum non sit, & convenienti modo fiat. Aliud vero est publicum & commune sacrificium, publica & communi lege institutum, ut nomine totius populi Deo offeratur, & hoc est propriissime sacrificium, quod omnes hac voce significari intelligunt, sacerdos autem

E

autem est proprius huius sacrificij minister, & ideo ad illum dicit propriam habitudinem. Et ideo dicit Paul. sacerdotem esse debere personam aliquam ex hominibus assumptam, vt hoc publico, & communi officio inter Deum, & homines fungatur. Ex quibus omnibus concluditur ratio intentae, nam Christus Dominus vnus ex hominibus assumptus est, seu electus & constitutus a Deo, pro hominibus in is, quae sunt ad Deum; id est, ad reconciliandum homines cum Deo, & sanctificandum illos, seipsum, & vitam suam pro illis Deo offerendo, Sanctam oblationem, & hostiam in odore suauitatis. Vnde in nocte cenae seipsum obtulit Deo Patri, Eucharistiae sacrificium simul & offerens, & instituens, vt Concil. Trident. supra docuit, illudque vt supremus pontifex, & sacerdos quotidie in Ecclesia offert sacerdotum ministerio, vt idem

Verus sacerdos
Cō. Triad.

August.
Cyprian.
Irenaus.

D. Thom.

Dubium.

Responsio.

Ioan. 17.

Cyrl.

Chrysost.

Rupert.

S. Thom.

Obiectio.

Responsio.

Diffinitio
inter obla-
tionem mor-
tis Christi
& marty-
rium.

oblatio mortis Christi habet rationem sacrificij, nō vero aliorum martyrum. Et praeterea, quia alij martyres non sunt a Deo constituti, vt se Deo offerrent in satisfactionem pro omnibus, sicut fuit Christus, nec sanguis eorum fuit pretium redemptionis, sicut fuit sanguis Christi. Vnde eleganter Leo Pap. epist. 83. cap. 4. Dicant, inquit, quo sanguine sunt redempti: dicant, quo sacrificio reconciliati: qui est, qui tradidit semetipsum pro nobis oblationem, & hostiam Deo in odorem suauitatis: aut quod vnquam sacrificium sacratius fuit, quam quod verus pontifex altari crucis per immolationem suae carnis imposuit. Quamuis enim multorum Sanctorum in conspectu Domini pretiosa mors fuit: nullius tamen in solutio occisio propitiatio fuit mundi.

SECTIO II.

Virum Christus, Deus homo, sit sacerdos in quantum Deus, vel in quantum homo atq; adeo ardem sit sacerdos, & victima.

Verbum hoc propono propter nonnullos ex haecis huius temporis, qui (vt refert Robertus Bellarminus lib. 5. de Christo mediatore, cap. 3.) ita distinguunt inter Christum sacerdotem, & victimam, vt sacerdotem dicant esse Deum, vel diuinitatem: victimam vero hominem seu humanam naturam. Vnde inferunt, Christum non esse mediatorem vt hominem, sed vt Deum. Qui error antiquior est, nam, vt refert Euseb. lib. 10. de Demonstrat. cap. 1. & ex illo Turrian. in Scholiis ad Clementem, lib. 8. Const. 1. c. 46. Arius dixit, Verbum vt pontificem corpus humanum instar agni de nostro grege sumpsisse. Huius erroris nullum viris simile adest fundamentum, quod mihi hoc loco proponendum videatur.

Dicendum igitur breuiter est, ipsum Deum Verbum ac Filium factum esse pro nobis sacerdotem, & pontificem, & pro nobis obtulisse sacrificium. Hoc est certum de fide, definitum in Concil. Ephes. can. 10. & fundatur in vera idiomatum communicacione. Vnde Actio. 10. dicitur Deus suo sanguine adquisisse Ecclesiam, & 2. ad Corint. 5. ait Paul. Deus in Christo, mundum reconcilians sibi. Ipse ergo Deus Verbum nos redemit, & pro nobis sanguinem fudit: ipse ergo est sacerdos noster. Res est clara, de qua ligi potest Cyrl. epist. ad Nestor. & in defensionib. 10. anathematismi, & Athanas. libro de humanitate Verbi.

Cō. Ephes.

Act. 10.

2. Cor. 5.

Cyrl.

Athanas.

Dicendum secundo est, Deum seu Verbum non nisi in humanitate, seu ratione humanitatis potuisse esse sacerdotem, & per illam munus illud exercuisse, quanquam efficacia, & excellentia illius sacerdotij ex dignitate diuini suppositi manauerit. Tota haec conclusio est clara, ac fere per se euidens, quia manifestum est, quia Deus vt Deus non habet superiorem, cui sacrificium offerat, aut apud quem intercedat: ergo vt Deus nō fuit, potest esse sacerdos, neque per ipsam diuinam naturam, seu voluntatem, potest orare, aut sacrificium offerre: ad hoc ergo necessaria illi fuit natura humana. Et ad hoc confirmandum valent omnia, quibus supra q. 1. art. 2. & tota q. 19. probauimus, formale principium meriti, & satisfactionis esse humanitatem, & ad hoc fuisse necessariam incarnationem, vt Deus haberet naturam, per quam posset mereri, & satisfacere, & ad hoc confirmandum multa ex Patribus adduximus, quibus simul probauimus, necessarium etiam fuisse diuinum suppositum, vt valorem, & efficaciam meriti, & satisfactioni tribueret: illud ergo idem suppositum necessarium fuit, vt hic sacerdos esset patens, & efficax ad offerendum sacrificium, quod omne ex parte Deo satisfaceret.

Et hinc colligitur, nullo modo dici posse Christum vt Deum esse sacerdotem, sed vt hominem, vel vt Deum hominem. Hoc constat ex ijs, quae de communicacione idiomatum dicta sunt, nam pra-

Nun 2 dicatum,